

סמל וייס אהרון

2131234

בן הניה ואברהם

נולד ב- כ"ד טבת תשי"ג 11.1.1953

התגייס לצה"ל במאי 1971

שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)

נפל ב- כ"ו תשרי תשל"ד 22.10.1973

בקרוב על החרמון.

תחילת המלחמה

שבת, יום הכיפורים תשל"ד (6 באוקטובר 1973)

בשבת יום הכיפורים תשל"ד, 6 באוקטובר 1973, היו רוב חיילי גולני בבתיהם במקומות-מגוריהם. גדוד "ברק" בפיקוד סא"ל יעקב שחר היה בחופשה עד למועד הכנס הגדול בפארק הירקון לציון 25 שנים לחטיבת גולני. גדוד "הבוקעים הראשון" בפיקוד סא"ל יהודה פלד סיים תעסוקה מבצעית ברצועת עזה והיה ב"חופשה דגילה"; טידוני בסיס האימונים החטיבתי, שעסקו באותם ימים בארגון העצרת המתוכננת, יצאו לביתם לחופשת שבת. גם גדוד ביה"ס למ"כים של חטיבת גולני, גדוד "אריות הגולן" בפיקוד סא"ל דובי דדו, ולוחמי הסיירת, פלוגת ה"נמר המעופף" בפיקוד סרן שמריהו וניק, שהיו ביום הכיפורים, שבת 6 באוקטובר, בבתיהם. למעשה היו רק לוחמי גדוד "גדעון" בפיקוד סא"ל זאב אונגר בתעסוקה מבצעית, בכוננות גבוהה, בגיזדה הצפונית של ה"קו הסגול" ברמת-הגולן. ממוצב החרמון בצפון דרך מוצבי גזרת מסעדה (102, 104, 105), דרך מוצבי גזרת החרמונית (106, 107) ועד מוצבי גזרת קונייטרה (108, 109, 110).

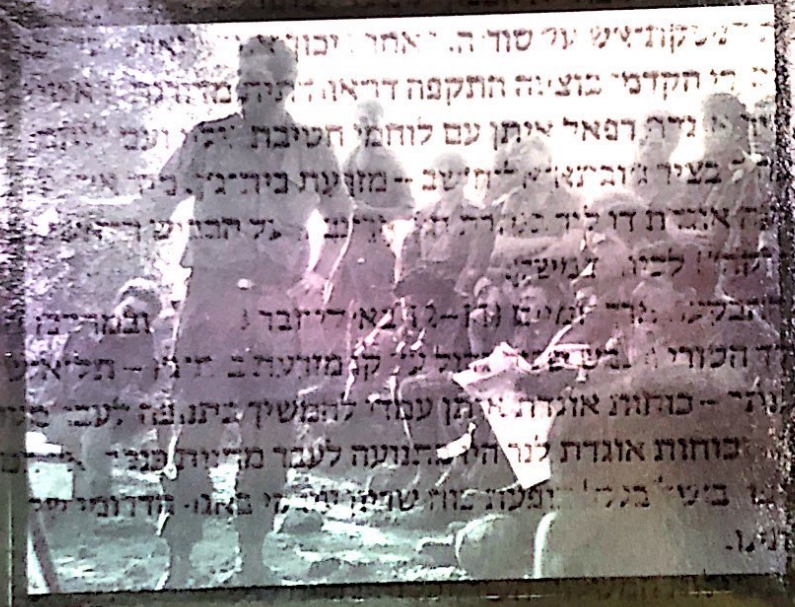
היערכות הכוחות

היערכות כוחותינו ברמת-הגולן (6 באוקטובר 1973)

לוחמי גדוד "גדעון" לא עמדו לבדם במערכה בגיזרה הצפונית של רמת-הגולן בצהרי שבת ה-6 באוקטובר 1973, משפרצה בהפתעה מוחלטת מלחמת יום הכיפורים. לצידם ב"קו הראשון" בקו המוצבים היו הטנקיסטים של גדוד "סער" של חטיבת השריון "ברק" מפוזרים וצמודים – מחלקת טנקים ליד כל מוצב. מאחוריהם, ב"קו השני" של הגיזרה הצפונית, היו מרוכזים שאר לוחמי החטיבה בריכזים גדודיים ביער מסעדה, ולא הרחק מהם באזור פתחת קונייטרה (חרמונית-נפח) חנו בריכזים גדודיים לוחמי חטיבת השריון 7, בפיקוד אל"מ אביגדור ("יאנושי") בן-גל. בדרך כלל (החל משנת 1972) היתה רמת-הגולן באחריותה של מפקדת מרחב הגולן (חטמ"ד "גולן"); במוצבי ה"קו הסגול" החזיקו כוחות של גדודי חי"ר מילואים, ורק בגלל המתיחות הרבה, ריכזי הכוחות של הצבא הסורי ומצב הכוננות הגבוהה, הוחלפו גדודי חי"ר מילואים אלו בספטמבר 1973 בגדודי חי"ר סדירים: גדוד "גדעון" של חטיבת גולני בגיזרה הצפונית, וגדוד נח"ל-מוצנח במוצבי

הגיזרה הדרומית. יחד עמם נפרסו בהתאמה גדוד הטנקים "סער" בגיזרה הצפונית, וגדוד הטנקים "סופה" בגיזרה הדרומית. מפקדת חטיבת "ברק", וכמוה גם מפקדות החטמ"ד ומפקדת האוגדה היו במחנות נפח.

קבוצת פקודות לפני העלייה לחרמון

העלייה לחרמון

מבצע "קינوح"

מבצע "קינוח" - כיבוש מוצבי החרמון (21-22 באוקטובר 1973)
למרות כשלון ההתקפה ב־8 באוקטובר 1973 היה ברור למטכ"ל, לחפ"ק פיקוד צפון, למח"ט גולני, ללוחמיה ולמפקדיה, כי יש לעשות נסיון נוסף לכבוש שטח חיוני זה, שערכו הצבאי-אסטרטגי היה רב ביותר. לא בכדי כינו לוחמי חטיבת גולני את המוצב הישראלי הגדול בכתף החרמון "העיניים של המדינה". היו במוצב החרמון, הגדול והחשוב במוצבי צה"ל בחזית הצפון, מתקני התרעה, מתקני תצפית ומתקני בקרה משוכללים ביותר של חילות האוויר, הקשר והמודיעין. הפעולה לשחרור מוצב החרמון נדחתה מספר פעמים, עד שניתן היה לרכז כוחות מתאימים וסיוע אווירי וארטילרי. בימים 19 ו־20 באוקטובר 1973 היה חשש, כי לא יהיה אפשר לבצע את הפעולה בתוך שתי יממות כמתוכנן בשל מזג האוויר הגרוע. השמועות על הפסקת־האש הכללית העומדת בפתח והידיעות כאילו 40 מאנשי המוצב עדיין נצורים בקומה התחתונה וממשיכים בלחימה, הביאו את שר הבטחון משה דיין לכלל החלטה להורות למטכ"ל לבצע את הפעולה בליל ה־21-22 באוקטובר 1973. בלילה שלפני הפעולה (ליל ה־20.10.73) כבר התמקמה תצפית מיחידת סיור נבחרת, ב"מצפה שלגים", והושלם תכנון המבצע והתיאום עם חיל־האוויר.

מבצע "קינוח" תוכנן כמבצע דר־חטיבתי מתואם להתקפת־לילה, שיבוצע על־ידי חטיבת גולני וחטיבת הצנחנים (בפיקוד אל"מ חיים נאדל) בסיוע מאסיבי של חיל־האוויר ובסיוע ארטילרי צמוד. ראשונה הופעלה כבר בשעות אחה"צ (21.10.73) חטיבת הצנחנים, שהונחתה במבצע מוסק במספר סבבים של מסוקים במרום החרמון בעורף הסורים, והחלה בכיבוש הרכס מצפון לדרום. סה"כ הונחתו כ־600 צנחנים (תחילה הגדוד של סא"ל חזי שלח ואח"כ הגדוד של סא"ל אלישע לשם), שכבשו במשך הלילה את כל יעדיהם מול התנגדות קלה יחסית והשלימו את ההשתלטות המלאה על "מוצב הפיתולים", "מוצב המצוק" ו"מוצב החרמון" הסורי. בפעולה נהרגו שני צנחנים. בערב ה־21 באוקטובר 1973 הופעלה חטיבת גולני שוב בהתקפה ישירה בשני צירים, כוח רגלי וכוח ממונע, מאזור הכפר הדרוזי מג'דל־שמס אל עבר מוצב כתף החרמון. הקרב היה ארוך ועקוב מדם, ונמשך בהפוגות קצרות כל אותו לילה. החיילים הסורים, שהיו מאומנים ומצוידים היטב, נערכו בעמדות שולטות, רובן ככולן מחוץ למוצב. חיילי גולני נלחמו הפעם בקרב על "העיניים של המדינה" בעקשנות מיוחדת במינה.

קרב ההבקעה ברמה"ג

קרב ההבקעה בחזית הצפון (11 עד 24 באוקטובר 1973)

ב-11 באוקטובר 1973, בהמשך להתקפת הנגד שהביאה את צה"ל לשליטה מלאה על כל רמת הגולן (8 עד 10 באוקטובר 1973), פתחו כוחות פיקוד צפון בקרב הבקעה גדול לשטח סגור. היה זה "מאמץ עיקרי" של צה"ל בחזית הצפון, שנועד לפתוח שלב חדש במלחמה וכפיית הפסקת אש על סוגיה. לאחר היכר אווירי זאריטילתי כבד על חקו הסורי הקדמי בוצעה התקפה דו-אוגדתית מהדרום. ראשונה הבקיעת אוגדת רפאל איתן עם לוחמי חטובת גולני ועם לוחמי חטיבת 7 בצית גזבת אילח' שב - מזרעת בית ג'ן. מיד אחריה הבקיעה אוגדת דן לנה בגזרת ח'ן ארינפה, על הכביש הראשי (ציר "אמריקה"). לכיוון דמשק של חילות האוויר.

קרב ההבקעה ארך יומיים (11-12 באוקטובר 1973), ובמהלכו הובקע המערך הסורי ונכבש שטח גדול עד קו מזרעת בית ג'ן - תל א-שמס - תל ענתה. כוחות אוגדת איתן עמדו להמשיך בתנופה לעבר מערכי סעסע, וכוחות אוגדת לנה היו בתנועה לעבר מחנות פנפר, אך המשך התקיפה בוטל בגלל הופעת כוח שהיוו עירקו באגף הדרומי של כוחותינו. צה"לם בקומה התחתונה ומושיבים במחנות. ר"ד

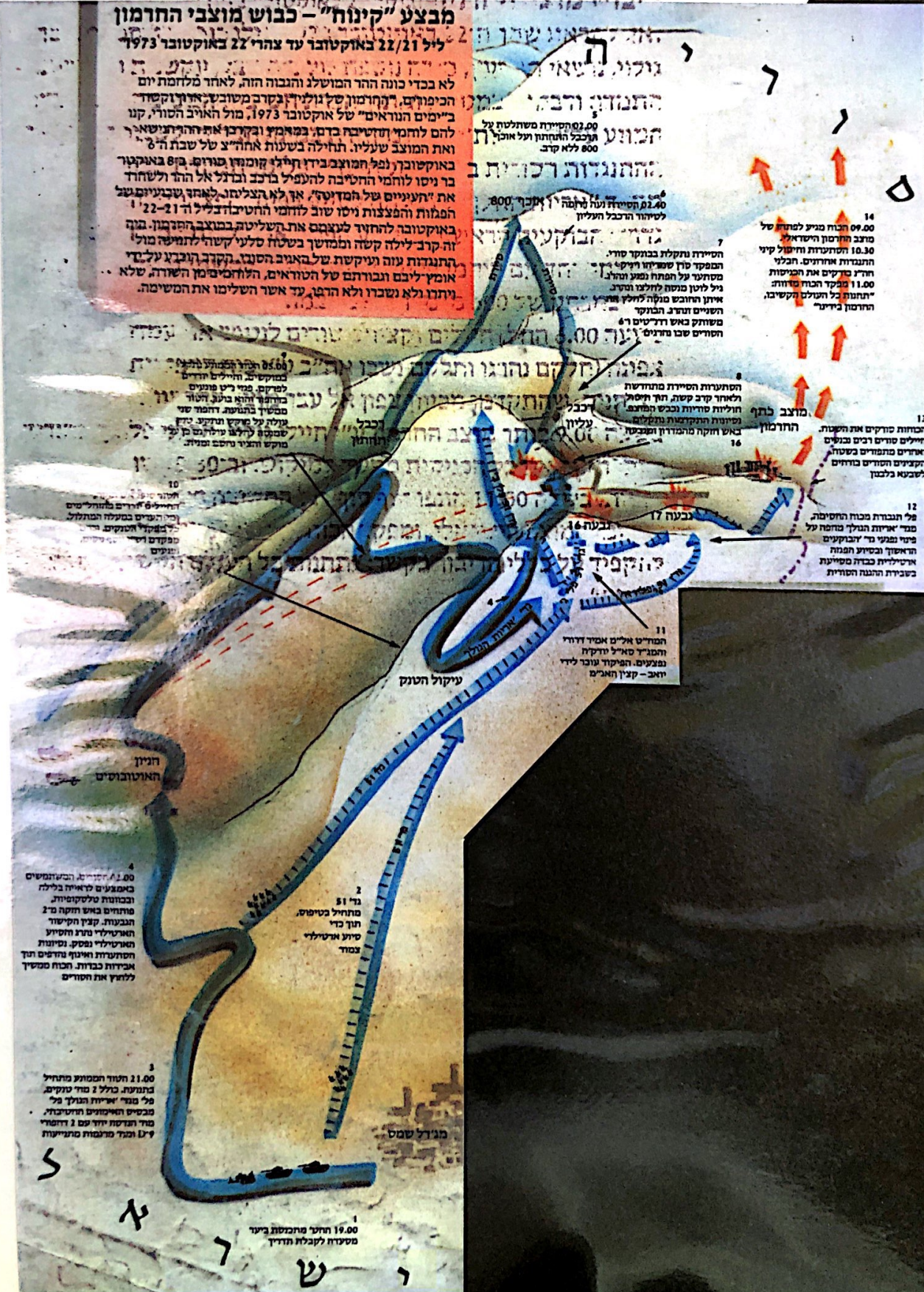
הופעת חילות המשלוח העירקים והיהודים בגזרת תל ענתה - כפתה על כוחותינו העמדות מחודשת. אוגדת לנה תוגברה בחטיבת השדיון 205 בפיקוד יוסף פלד ונערכה לבלימת העירקים, שקיבלו סיוע אווירי זאריטילתי סורי ב-13 באוקטובר התפתח קרב יזום ע"י כוחותינו, שהכוח העירקי ספב אבדות וכבדות. באותו יום הופסקה גם התקדמות אוגדת איתן לעומק השטח הסורי, וחילי גולני נערכו עם כוחות שריון קטנים במקומות שולטים בגזרת סעסע - מזרעת בית ג'ן, לבלימת התקפות נגד צפויות. (1973) (14 עד 21 באוקטובר 1973) נערכו קבוצת מקומיים בגזרות שונות של "המובלעת הסורית". כל התקפות הנגד של הסורים (בגזרת מזרעת בית ג'ן) ושל העירקים והיהודים בדרום "המובלעת" נהדפו יתרה מזאת, כוחות מאוגדת לנה הרחיבו את שלטתם ע"י כיבוש התילים ענתה ועלקיה, ואת כ. נכבשו שטחי מפתח נוספים

להגנת "המובלעת", תל א-שמס (12-14 באוקטובר 1973) ואומיט (19 באוקטובר 1973). חיילי גולני המשיכו להחזיק במזרעת בית ג'ן, בגזרת חדר, בתל אחמר, ובצומת חדר. גזרת הטירונים שחה בכפר חרפא בלב "המובלעת הסורית".

מפת הקרב

מבצע "קינוח" - כבוש מוצבי החרמון ליל 22/21 באוקטובר עד צהרי 22 באוקטובר 1973

לא בכדי כונה ההר המושלג והגבוה הזה, לאחר מלחמת יום הכיפורים, "החרמון של גולן". בקרב מטושטש, ארוך וקשה בימים הנוראים של אוקטובר 1973, מול האויב הסורי, קנו להם לוחמי ותיקים בדם, במאמץ ובקרבה את ההר והמוצבים ואת המוצב שעליו. תחילה בשעות אחר הצהריים של שבת ה'ש"ג באוקטובר, לפל המוצב בידו תילי קומנדו גורום, בוס באוקטובר בו ניסו לוחמי החטיבה להעפיל ברכב ובגלל אל ההר ולשחרר את "העניינים של המדינה", אך לא הצליחו. לאחר שבועיים של המלחמה המצלחות ניסו שוב לוחמי החטיבה בלילה ה-21-22 במסגרת המבצע להחזיר לעצמם את השליטה במוצב הסורי. מבצע זה קרב לילה קשה וממושך בשלוח סלעי קשה לתמיכה מול התנגדות עזה ויעיקשת של באג'וב הסורי. קרב הקרב על החרמון אומץ ליבם ונבחרתם של הטוראים, הלוחמים מן השורה, שלא ניתנו ולא נשברו ולא הרפו, עד אשר השלימו את המשימה.

14
09.00 הכוח מגיע למחנה של מוצב החרמון הישראלי.
10.30 הסתערות חיילי קצי' התנגדות אחרונה. חבלו חר'י מרקים את הכניסות.
11.00 מפקד הכוח פוזר את "החנות כל העולם הקשיבו, החרמון בידנו".

7
הסירוד נוקלת בבתוך סורי. המפקד טרן ששיחו ויסקי מסתער על המחנה ומעל גול לטון מנסה לחלצו וסורי איתן חובש מנסה לחץ את השניים וטרן הבוקר משותק באש ודר'טים 47 שהרים שבו מרגים.

13
הכוחות מרקים את הקטות. החילים טורים רבים נכנסים האזרים מתמחים בשעות הקצרות הסורים בורחים לשבעת בלבן.

12
פל הנברת מכוח החסימה. מנר "איות הגולן" מהמה על שני מפני מר "צבוקעים" הראשון ובסיוע תמונה ארטילריה כבדה מסייעת בשבירת ההגנה הסורית.

11
המח"ט אלי'ם אמיר דורו והמג"ד טאיל נדקח בפלעעים הפיקוד עובר ליד יואב - קצין האג"ם.

4
11.00 איתורם השתמשים באמצעים לראייה בלילה ובכוחות טלסקופיות פוזרות באש חזקה מ-2 הנבעות. קצין הקישור הארטילרי מנר חסינו הארטילרי נפסק. נסינות הסתערות האיתור נדרים תוך אכידות כבדות. הכוח מסייד ללחץ את הסורים.

3
21.00 חטור הסמוע מתחיל בתנועת. כולל 2 מוד טנקים. פל מנר "איות הגולן" כל מבסיס האיתורים חסינות. מוד הנדסת יחד עם 1 דחמרי U9 ומנר מרגמות מתנייעות.

1
19.00 חטור מתחמט בעיר מסידור לקבלת חודין.

כיבוש החרמון

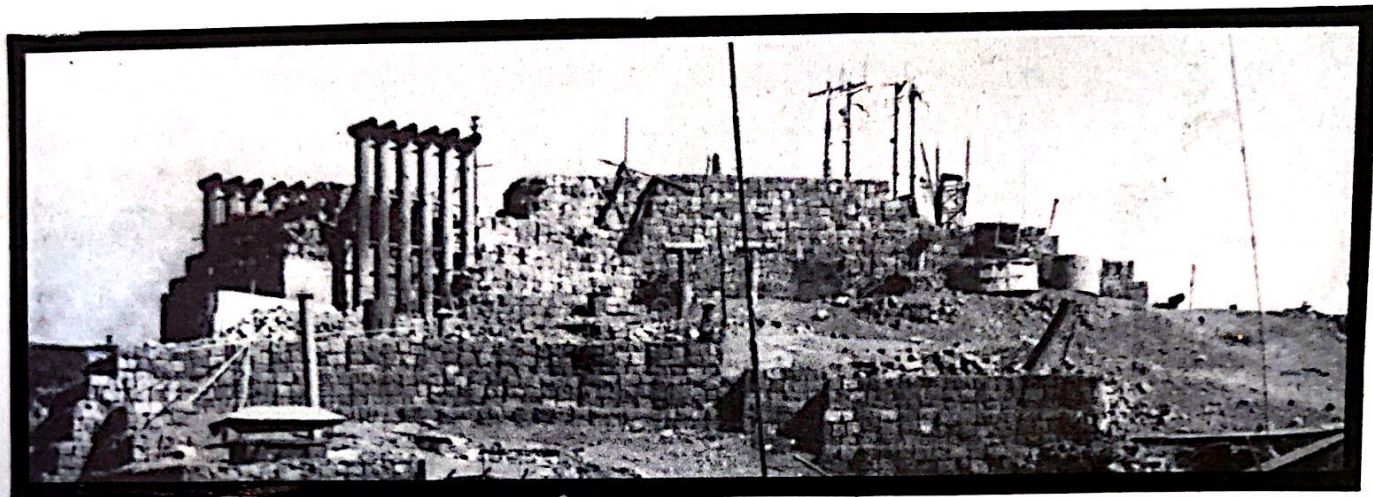
כיבוש מוצב החרמון (בוקר 22 באוקטובר 1973)

ואז, לקראת שחר ה-22 באוקטובר 1973, גילו כנראה לוחמי חטיבת גולני, נושאי תג העץ, מידה נוספת של כוח סבל, עקשנות ועיקשות, התמדה ודבקות במטרה, ומתוך הכרת חשיבות המשימה ורצון אדיר המונע על-ידי גאוות-יחידה מיוחדת במינה הצליחו לשבור לבסוף את ההתנגדות הסורית ב"דרך אל היעד". פלוגת תגבורת מכוח החסימה, מגדוד "אריות הגולן" שנשלחה לסייע בפינוי הפצועים וההרוגים של גדוד "הבוקעים הראשון", בסיוע הפגזה ארטילרית צמודה וכבדה - הצליחה יחד עם לוחמי פלוגה א' של הגדוד להשתלט על אזור "גבעה 17" במרחק של 600 מ' מן המוצב עצמו.

בשעה 6.00 החלו חיילים וקצינים סורים לנטוש את עמדותיהם ולנוס צפונה (חלקם נהרגו וחלקם נשבו אח"כ ע"י כוח דרפלוגתי של הצנחנים, שהתקדמו מכיוון צפון אל עבר מוצב החרמון).

בשעה 9.00 כותר מוצב החרמון ע"י חיילי גולני. חבלני פלוגת ההנדסה בדקו היטב את כל הכניסות מחשד למיקוש, וב-10.30 טוהר המוצב סופית. בשעה 11.00 הונפו סוף סוף דגל החטיבה ודגל המדינה במרומי המוצב הישראלי, ומפקד הכוח דוד כץ (כצ'לה) דיווח מבלי להקפיד על כללי הדיבור בקשר: "תחנות כל העולם הקשיבו, החרמון בידינו!".

מוצב החרמון

הורדת פצועים מהחרמון

לזכרו

זיכרון אהרון

אהרון נולד ב- 11.1.53 בצהלון. יום הולדתו היה יום שמו
מכיון שידעתי שיהיה זה בן הזקונים.

בגיל 6 נכנס לבית ספר דתי "תחכמוני" ושם גם סיים את ל
היה תלמיד טוב. כשהייתי באה לאספות הורים קיבלתי תמיד
עליו. היה שקדן, מנומס ונעים הליכות. זוכרת אני בהגיע
המצוות כשקרא בבית הכנסת את הפטרה השבוע היה הקהל
מקריאת הפטרה ומקולו הנעים.

בגיל 14 נירשם לבית ספר היכון מקצועי "יר שפירא" שם ל
אותה גמר בהצטיינות, ועבר לאורט "אמקור", שם למד ועבד
גיוסו לצבא.

ב- 2.5.71 התגייס לצבא, היה ב"גולני" וכשגמר את הטירונות והתחיל קורס מכ"ים יד
קורס קשה. כשהייתי מעירה לו על כך היה אומר: "אמא זה לא קשה, זה שטיוח", לי
הדבר בקלות.

אהרון היה בן טוב, היה אוהב את הכית, תמיד היה מוצא מה לתקן ולשפר בו. היה בן
לאימו ולאחיו. כבואו לחופשה היה ממלא את הכית בחדות חיים. ועכשיו, עם הלקח
נותר הבית ריק וקודר בלעדיו.

יודעת אני שאינני אם שכולה יחידה, הכאב גדול לי ולכל האמהות, אך אין זה מנחמני,
את בני ואין מילים שינחמוני.

אהרון בני! הלכת ממני ללא עת, חייך נפסקו כאמצע. אך זכרך לא ימוש ממני לעולם

בן 20 במוחו.

הרון תלמיד היה נער גבוה. תמיד משכמו ומעלה מיתר חבריו, נאה, בולט דוקא באיפוקו, שקט, רציני, ומכונס.

באחד הטיולים שערכנו עם הכיתה, גיליתי בו צד חדש, שלא הכרתי עד כה, נפש עדינה ופיוטית. זוכרני, בהגיענו לנחל קורן, כשכל הילדים השתובבו והתיזו מים זה על זה, אהרון התרחק מכל היתר וכעבור זמן ניגש אלי ובידו פרח נדיר ביופיו, כולו מלא התפעמות והתפעלות.

שרה שורץ

הוא הלך מאתנו ללא עת. חייו נקטעו.

כותב אני מילים לדמותו של אחי אהרון, אך כל מה שאכתוב יהיה מילים, והוא איננו. אחי אני, ואינני יודע אם מכיר אני אותו הרבה או מעט אבל, לכתוב עליו יכול אני הרבה.

היה הטוב שכבנים, היה מוכשר משלושתנו, והצטיין בלימודיו. הייתה לו נפש שקטה, עדינה וקצת סגורה. אהב הרבה את הים, היה אוהב ללמוד, והצטיין בלימודיו.

ספורט היה עיסוק החביב עליו, וענף האתלטיקה בפרט, וכשראה שלא יוכל להתקדם במסגרת ספורט כתי הספר, הלך ונרשם למכון "וינגייט". אך, אימוניו שם ניפסקו עם גיוסו לצבא. בצבא רצה להיות מדריך ספורט אך, מבוקשו לא ניתן לו והוא נשלח ל"גולני".

מפי חבריו ידעתי שהיה חייל טוב. כושרו הגופני היה טוב והיה עוזר הרבה לחבריו באימונים הקשים של היחידה.

שבוע לפני מלחמת יום הכפורים היה אהרון בבית, בא לחופשה קצרה. כשהלך נפרדנו כרגיל "בשלום ולהתראות". אך, אני אותו לא ראיתי יותר, מלחמת יום הכפורים לקחה אותו, כמו שלקחה רבים אחרים.

הטובים שבינינו נפלו במלחמה זו, אהרון נפל על כיבוש החרמון, ב-22 לאוקטובר יום הפסקת האש.

הוא נילקח מאיתנו בטרם מלאו לו 21 אביבים, וכל עתידו היה לפניו.

כתבתי, סיפרתי וצרפתי מילים, המילים נשארו מילים והוא איננו.

אהרון אחי! זכרך לא ימוש מליבי לעד.

פנחס

רק מתי מעט שכנים גרנו פה כאשר נולדה. כאן בשכונה שלנו גדלת, שיחקה עם הילדים, לבית-הספר. מפי ילדי שמעתי שעשית חייל בכל מעשיך, בלימודים, בספורט. אנו המבו ראינוך בחור מחונן, מקיים מצוות כבוד אב ואם, מברך כל אדם בסבר פנים.

אחר כך נפרדו דרכי הילדים בגילך אך שמועות טובות על החקדמותך ומסירותך לכל דבר היו שיחת דיירי השכונה שגדלה בינתיים ללא שיעור. והנה מגיע היום הגדול בחיי כל צע בריא בגוף ובנפש במדינת ישראל, גיוס לצבא הגנה לישראל. בעת ראינוך רק לעתים רחוק אולם ידענו שהנך ביחידה קרבית כמו גם שני אחיך הגדולים יותר. החינוך היהודי והלאום האמיתי לא איכזב.

החיים נראים שלוים, איש לא חושב על מזימות אויב. יהודים בעורף כמו בעמדות הקדמי מקבלים פני היום הנורא והקדוש יום הכפורים ואז מתנפל האויב האכזר, שטוף שינאה תהו ומכריז מלחמת השמדה נגד העם בישראל.

בהסתערות הראשונה נופלים גבורינו-קדושינו אבל הורפים את האויב במחיר חייהם. גם נשלחת עם יחידתך להלחם נגד הסורים. ידעת נגד מי המלחמה אבל החשבון היה בעיניך פז או אני או מולדתי וכל היקר לי. ואתה הקרבת את חיך ללא היסוס כדי לאפשר לנו לחיות על אדמתינו.

הקרובן שהבאת הוא היקר ביותר שאדם יכול להביא למען עמו ומולדתו. אך השארת כאב רב בביתך, פצע בלב אמך האלמנה שלעולם לא יגליד. כל השכונה התייתמה מכן יקר, נעים וכות שעתידו היה עוד לפניו.

אולם רק גופך איננו. רוחך, רוח ההתנדבות, רוח ההקרבה, דוגמה ומופת להחנהגות בשעה והגורלית ביותר בעת קרב גבורה את זה הורשת לכולנו. בנפילתך גילית את גדולתך. ישראל לא ישקר.

ויקטור יעקב

החכיב בין תלמידי. בריא הגוף והנפש. יפה תאר ויפה מראה. מצטיין בלימודים, ובהליכותי למופת. ראשון בראשונים בכל ענפי הספורט, כפי שמעידים עליו אותות-ההצטיינות לרוב, ש-קבל במשך שנות לימודיו. גאה הייתי בו בחניכיו, מגשים דברי לימודי, שגדל והיה לאיש הכח והמעש.

אני רואה אותו גם כעת, עובר את סף משרדי וכמנהגו נושק הוא בדבקות את המזוזה. כאילו אומר בקול אדיר - ההולך מסוף העולם עד סופו - את הכתוב בה: "שמע ישראל!"

האם את הטוב שבכולם קפחנו? אותו, שניצב כצוק חזק לפני האוייב, כמגן על שלמות הארץ וחיי תושביה?

נבירתי, את בנך, תלמידי לא איבדנו! נהיה גאים בו. בגבורתו, מסירותו לעמו ולארצו הוא קנה חיים, חיי עולם!

נקבל את דבר הנביא המבשר תנחומים: "אנכי אנחמכם ובירושלים תנחמו".

הרב צבי הירש

תמונותיו האחרונות

מעבר למילים
מעבר לעולם
מעבר לתהום
מעבר להגיון
מעבר לרגשות
מעל לאהבה
מעל לאכזבה
מעל השנאה
מתחת לרקיע
מתחת לכוכבים
מתחת לדשא
מתחת לאדמה אתה שוכב

אם יש חיבה בעולם
היא שכולה שלך...
אם יש תקווה בעולם
היא ניתנת לך...
אם יש אהבה בעולם
היא מוקדשת לך...
אם יש נצח בעולם
היא לך — בתקווה...